

IRAKURGAI CHIKI BAT

Finis coronat opus.

(NERE LAGUN RAMON INZAGARAY-KOARI DONKITUA)

I

Mari-kastañaren denboran, zan eche alde bat chit ederra, aberatsa eta beakurtua.¹ Eche alde onen ondoan, zegoen beste eche chiki bat chist aztuba eta pobria. Eche aldian zuten seme bat, izendatzen zana Nuño eta beste echian ere bazuten seme bat, izendatua Jose Ignazio. Gazte aben oiturak ziran chit banaitak.² Nuño zan chit alperra; eta Jose Ignazio oso langillea. Lenbizikoak bere alperkeriarekiñ, zijoan bere echeko aberastasuna chikitzen; eta bigarrena bere lan egitearekiñ, zijoan echeko miseriya estaltzen; eta obetuago diruba irabaztiagatik, joan zan Ameriketako lurretara; eta Nuño joan zan Europa-ko uri chit sonatu batera, denbora pasatzeko asmoan.

II

Urte asko igaro dira lenago kontatu ditugun gauzak, gertatu ez-kero. Eche alde ura salduba izan zan, eta Nuño etzan an bizi. Bañan eche chiki ura joan piškabanaka aunditzen, eta an bizi da Jose Ignazio bere aita eta amarekiñ. Etorri zan Amerikatik chit aberastuba, eta bizi zan lenbiziko aldiz argiya ikusi zuben echian.

(1) Beakurtua=respelado

(2) Banaitak=diferentes.

Gertatu zan Joŕe Ignaziok Probinziyako burura joan biarra izatia, eta karrika¹ batian zizuala, beartsu batek gelditu zuben, diruba eskatubaz. Beartsu onen arpegiya ezaguna da Joŕe Ignaziorentzat. Beriala ezagutzen du dala Nuño eta arturik eraman zuben oŕtatu batera, galdetziagarik zer gertatu zitziayon, modu artan egoteko.

Asitzen da Nuño esanaz modu onetan:

Zu Ameriketara joan zihanean, joan nitzan ni ere Europako uri batera, era jokuari emanta, denbora chit guchian bellakatu² nitzan; eta oraiñ ikusten dezu, zer modutan arkitzen naizen. Orrela Jaungoikoak zemaitu³ nau nere alperkeriagatik, eta zu egin zaitu doatsua.⁴

ECHEGARAY-KO BONIFAZIO-K.

Donostiyan, 1893-garren urteko Mayatzaren 22-an.

¡VIVA EUSKARIA!

Dias pasados lei, entre sonrojos de vergüenza y escalofrios de espanto, en un periódico de Madrid, la noticia de haberse reunido el Congreso catalanista con asistencia de innumerables hombres de saber. El suelto en cuestión traía, entre otros, los acuerdos siguientes:

«Dirigirse á los Ayuntamientos para que en las sesiones, actos públicos, en los sermones y en las escuelas de instrucción primaria no se hable otra lengua que el catalán.

Procurar que se lleven á efecto los trabajos comenzados para constituir la Academia de la Lengua.

Recomendar á los delegados que hablen siempre el catalán en todas cuantas ocasiones les sea permitido por la ley de imprenta.

Fomentar las publicaciones escritas en lengua catalana».

He ahí una noticia que para el resto de los españoles habrá caído

-
- (1) Karrika=calle.
 (2) Bellakatu=arruinar,
 (3) Zemaitu=castigar.
 (4) Doatsua=dichoso.